

Cultura

POLÍTICA CULTURAL

Els endarreriments i la corrupció han convertit l'estació de la Sagrera en un malson arquitectònic. FRANCESC MELCION

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

En els últims anys, l'arquitectura ha estat associada a notícies negatives, des de l'especulació fins a l'atur que castiga el sector. L'última es va produir fa dues setmanes, amb la desarticulació de la trama corrupta de l'AVE a la Sagrera. La futura llei de l'arquitectura hauria de reforçar el sector i fer més difícils situacions com aquesta, però la tramitació no està sent gens fàcil. El projecte de llei, aprovat l'1 de març, es va retirar de la sessió parlamentària en què s'havia d'aprovar el 5 de maig.

Ara, però, sembla que les aigües tornen a mare. El departament de Territori i Sostenibilitat ha treballat amb els col·lectius implicats per, segons fonts de la conselleria, "ampliar el consens i introduir el matisos necessaris". Asseguren que han aconseguit un consens "prou ampli" per tornar a impulsar-ne la tramitació parlamentària "aviat", però sense concretar la data.

Com s'enyoren els temps en què es parlava d'arquitectura sobretot perquè millorava la vida de la gent. "La Barcelona dels 80 es va fer a través dels polítics, però també hi havia un arquitecte, que era Oriol Bohigas. Va ser un moment en què tots

Llum al final del túnel per a la llei de l'arquitectura

S'igualen les competències d'arquitectes i enginyers: la reconciliació farà que el projecte torni al Parlament

vam anar junts, polítics, economistes, geògrafs, i tots entenien l'arquitectura com un bé comú per a la societat. El problema que tenim ara és que hi ha una certa desconfiança cap als arquitectes des de la bombolla immobiliària", lamenta Ramon Sanabria, el president de l'associació Arquitectes per l'Arquitectura.

La tramitació de la llei de l'arquitectura ha aixecat suspicàcies, i col·lectius com els enginyers i els geògrafs s'hi han oposat frontalment. En una època de vaques mages ningú pot permetre's renunciar

Bombolla
"Ara hi ha una desconfiança cap als arquitectes", diu Ramon Sanabria

ar a cap projecte o quota de mercat. "Valorem positivament la voluntat del Govern de promoure la qualitat de l'arquitectura, però l'articulat ens genera dubtes", afirma Jaume Busquets, president del Col·legi de Geògrafs. "La llei dona una preeminència a l'arquitectura que no reflecteix el paradigma actual", lamenta. Però va més enllà: "No estem d'acord que la qualitat es presenti com una cosa desvinculada d'altres dimensions de l'arquitectura com són la sostenibilitat ambiental i la dimensió social i econòmica".

El Col·legi d'Enginyers Graduats i Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona ha sigut més dur. Al juny, el seu degà, Miquel Darnés, va afirmar que era "negativa per a la professió i per a la societat". L'origen d'aquestes crítiques es troba en l'informe que va emetre l'Autoritat Catalana de la Competència, que alertava d'alguns punts que podien ser conflictius. El text afirma que la llei podia "provocar que només es considerés els arquitectes com els professionals qualificats, de manera que només ells acabessin sent participants de les diverses mesures incloses en el projecte de llei". Per això aquest col·legi d'enginyers va proposar, de manera independent, modificacions com que el nom s'ampliï a "llei de l'arquitectura i l'enginyeria" i que no es creïn ni el Consell de Qualitat Arquitectònica ni nous organismes consultius de qualitat arquitectònica, perquè consideren que no són "necessaris" ni "convenients".

No només per a arquitectes

Després de la retirada del projecte de la llei, quatre col·legis professionals són els que més s'han esforçat per tornar-la a aixecar: el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, el d'Aparelladors, el d'Enginyers de Camins, Canals i Ports i el d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques.

MOR L'EDITOR DE CÒMICS PACO CAMARASA

Fundador i director d'Edicions de Ponent, Paco Camarasa Pina va morir als 53 anys a causa d'un càncer. Camarasa va ser el primer president de l'Associació d'Editors de Còmic

d'Espanya. Entre les seves fites professionals hi ha el premi Yellow Kid –considerat l'Oscar del còmic– com a editor gràcies a l'assaig *Roma Cartoon*, l'any 2005, i també el Premio

Nacional per *El arte de volar* (2010). Camarasa va iniciar molts projectes per difondre el còmic i va editar tant joves promeses com autors consagrats.

EL BITLLET

Molt més que edificis ben fets

L'arquitectura no consisteix tan sols a fer edificis que estiguin ben construïts i compleixin amb la seva funció. La Pedrera és una de les peces més admirades a Barcelona, i Gaudí la va pensar com a habitatge i no com a museu. L'arquitectura és una disciplina complexa que inclou valors històrics, culturals, estètics i urbans que fan de les nostres ciutats llocs agradables per viure-hi i visitar-los. I en això Catalunya ha tingut sempre un gran reconeixement internacional. És lògic, doncs, potenciar i protegir un ofici que ha sabut construir ciutats i paisatges que encara es consideren un model. Necessitem una llei d'arquitectura, com ja existeix en altres països, per evitar que les nostres ciutats no es puguin assemblar mai a polígons industrials en els quals a cap de nosaltres ens agradaria viure.

JORDI BADIA
ARQUITECTE

“Crec que hem fet una bona feina. El preàmbul ara diu que no hi ha incompetència entre els arquitectes i els altres professionals pel que fa a les atribucions professionals”, explica el degà del Col·legi d'Enginyers d'Obres Públiques, Xavier Font. Un altre terreny delicat és el de l'urbanisme: “Tots tenim competències en urbanisme i temíem que la llei de l'arquitectura digués que els arquitectes són els únics que poden treballar en el sector”, diu Font.

Dels fruits de les negociacions, no només se'n beneficiarà el sector, sinó tot el conjunt de la societat, afirma el degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Lluís Comerón: “Les dificultats són aconseguir un text que sigui al màxim de ben entès possible, no només pels altres col·legis i associacions, sinó sobretot per tots plegats, que l'hem d'utilitzar”. La responsabilitat social que comparteixen aquests oficis sembla que ha tingut un paper important a l'hora d'aconseguir el consens: “S'hi han introduït modificacions perquè el text estigui consensuat al màxim, sobretot entre els col·legis que representen professionals a la feina dels quals l'arquitectura dona sentit”, subratlla el degà dels arquitectes, abans de concloure que aquesta llei, malgrat el tens debat que hi ha hagut, “és de l'arquitectura, no dels ar-

quitectes”. “Construir la ciutat és cada vegada una tasca de més professionals”, admet.

No optar pel més barat

França va aprovar fa cinc dies seva nova llei de la llibertat de creació, l'arquitectura i el patrimoni, sorgida de la reforma de la del 1977. La futura llei catalana segueix les directrius del Consell d'Europa pel que fa a la dimensió cultural de la disciplina i la qualitat arquitectònica. Amb la llei de l'arquitectura aprovada, la situació de la Sagrera seria probablement una altra. “Si les administracions no tenen instruments per promoure la qualitat de les edificacions, les coses aniran de mal en pitjor. En el cas de l'estació, el projecte l'hauria hagut de triar un jurat que, en lloc del més econòmic, busqués una relació adequada entre qualitat i preu”, alerta Comerón. El projecte escollit era un 59% més barat que la licitació, però el més dolent tècnicament.

Per a Sanabria, no s'ha de perdre mai de vista el paper social de l'ofici: “El preàmbul de la llei francesa del 1977 diu que l'arquitectura és un bé públic que cal respectar. Aquesta és la base”. I, a més, “no només s'ha de tenir en compte les ciutats, sinó la totalitat del territori”, afegeix. —

PATRIMONI

El ministeri de Cultura avala el MNAC pel cas Sixena

El museu es resistirà a entregar les peces el dia 25

LAURA SERRA
BARCELONA

El director del Museu Nacional d'Art de Catalunya, Pepe Serra, esperava instruccions. ¿Com havia de respondre al requeriment judicial que l'instà a enviar provisionalment a l'Aragó mig centenar de peces de les reserves del museu? La reunió del patronat del centre celebrada ahir –a la qual van assistir 13 membres de les institucions que el conformen: Generalitat, Ajuntament de Barcelona i ministeri de Cultura, a més de representants d'Amics del MNAC– va resoldre el dubte de Serra. Segons l'acord pres per unanimitat, el MNAC té “la voluntat de complir la resolució judicial” però adverteix que aquesta sentència “no l'eximeix de complir els tràmits administratius pertinents”, la qual cosa vol dir que l'enviament dels objectes no podrà ser efectiu abans de la data dictada per la jutge, el 25 de juliol: “Resulta inassumible”.

La posició del MNAC segueix exactament la direcció marcada per la conselleria de Cultura fa una setmana: resistir-se a retornar els béns però anunciant que no es volen saltar la llei –ni la de museus i patrimoni catalana, ni tampoc la jurisdicció espanyola–. S'ha optat per la via administrativa, per intentar despolititzar el litigi i allargar-lo a l'espera de la resolució del recurs pendent. El més important del pas d'ahir és que, per primera vegada públicament, el ministeri de Cultura es posiciona al costat del MNAC i, per tant, defensa la seva resistència a entregar els béns. Per al ministeri –a la reunió el representava Miguel Ángel Recio, director general de Belles Arts i Béns Culturals i Arxius i Biblioteques–, una resolució contrària a la part catalana suposaria obrir la capsula de Pandora, perquè crearia jurisprudència per a la reclamació de peces d'altres museus.

També per aquest motiu el Museu de Lleida ha sigut més bel·ligerant fins i tot que el MNAC –per l'experiència de l'històric litigi de l'art sacre de la Franja–. En el seu cas sí que tenen objectes de Sixena exposats a les sales (tres caixes sepulcral i quatre fragments de retaule) però, a banda de les que hi ha en disputa en aquest cas, també tenen altres peces provinents del monestir aragonès que són troncats en el seu discurs territorial i històric. Tanmateix, no hi ha prevista la reunió del consorci del museu. Cal tenir en compte que qui és titular de les 97 obres en disputa en aquest cas són el MNAC i la Generalitat.

El conseller de Cultura, Santi Vila, i el director del MNAC, Pepe Serra, dimarts passat. MARC ROVIRA

El patronat també va acordar ahir interposar un recurs d'apel·lació contra l'altra sentència contrària, dictada pel jutjat d'instrucció núm. 2 d'Osca el 4 de juliol, que condemna el museu a tornar al monestir les pintures murals que també provenen de Sixena. El MNAC considera que “la seva fonamentació és contrària a l'ordenament jurídic” i estan convençuts que, a la llarga, la justícia els donarà la raó. El que volen evitar, però, és que passi com amb els objectes: un retorn provisional dels murals romànics podria implicar destruir-los de manera irreparable. El museu encarregarà d'urgència un estudi sobre els riscos que podria originar traslladar-los.

El lletrat de l'Ajuntament de Vilanova de Sixena, Jorge Español, responia ahir mateix a la decisió del patronat dient que els tràmits administratius al·legats són “innecessaris” perquè, segons la sentència, les peces mai no van ser propietat de la Generalitat ni del MNAC, sinó que formen part d'un monument nacional, el monestir de Sixena, i, per tant, “no resulten aplicables les lleis catalanes”. —